

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Laurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

8. Quotuplex sit Vicarius Episcopi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

jure Civili reperiuntur. De quibus vide Sbroz. *loc. cit.* à num. 43.

Questio 7. Vicarius Episcopi quis proprie sit?

Respondeo quamvis, ut constat ex jam dictis, loquendo in genere is dici possit Vicarius Episcopi, qui gerit vices Episcopi, Sbroz. *l. 1. q. 2. n. 1.* quia tamen vel sic comprehenduntur & alii Vicarij Episcopales, qui jurisdictionem Episcopalem non habent, v. g. Archipresbyteri civitatenfes, non nisi in quibusdam ministeriis spiritualibus vices Episcopi gerentes. Sbroz. *n. 2. juncto n. 7.* Item ij, qui ad sola Pontificalia exercenda assumuntur, quique, ut Barbof. *Juris Ecclesiast. l. 1. c. 15 num. 7.* hodie suffraganei dicuntur, hinc, ut descriptio conveniat solis Vicariis Episcopi, de quibus nobis hic sermo & tractatus, nempe qui Vicarii sunt jurisdictionis, sic melius formabitur: Vicarius Episcopi est is, qui vices Episcopi gerit, exercendo jurisdictionem Episcopalem. Vel strictius adhuc, ut Sbroz. *num. 4.* ex Bartol. *in l. 1. in fine. ff. quis & quo Marant. de ord. judic. p. 4. dist. 5. n. 8.* Covar. *pract. qq. c. 4. n. 3.* & aliis, quos citat: qui gerit vices Episcopi in eodem cum Episcopo tribunali, utpote per quam descriptionem jam etiam excluduntur Archidiaconi, qui, etsi jurisdictionem ordinariam habent, non judicant tamen ex eodem cum Episcopo tribunali; quin & Vicarii foranei, qui solum jurisdictionem delegatam habent.

Questio 8. Quotuplex sit Vicarius Episcopi jam à nobis descriptus?

1. Respondeo primo: Vicarius Episcopi alius est Generalis seu Principalis (nulla enim inter Vicarium Generalem & Principalem est differentia, ut Sbroz. *l. 1. q. 29. n. 3. & seq.* citans Glos. in *Clem. 2. de rescrip. v. Foraneus.* & ibidem Ancharam. *col. 1. Cardin. n. 3. & 24.* Innoc. *n. 17. & seq.*) qui principaliter super eodem tribunali Episcopi vices gerit, cognoscendo causas omnes ad forum illud spectantes. Sbroz. *l. 1. q. 3. n. 26.* ita tamen, ut ad Vicariatium Generalem requiratur administratio in spiritualibus ei generaliter commissa quo ad omnia loca, seu totam Diocesim. Pirh. *loc. cit. num. 7.* si enim constitutus solum sic limitate, tantum pro ijs, qui in civitate Episcopali, seu in qua est sedes Episcopalis & Episcopi degunt, non potest censeri esse Generalis, etsi sic appellaretur. Pirh. *loc. cit.* Laym. *ad c. Romana, de off. Vicar. in 6.* Garc. *p. 5. c. 8. n. 36.* Sbroz. *cit. q. 29. n. 1.* qui etiam dicit eum appellandum foraneum; uti id ipsum expresse ait C. de Luca *ad Trident. d. 4. n. 5.* ubi etiam ii, qui in ipsa civitate deputantur, foranei vel speciales Delegati dicuntur, quamvis Generalis titulus seu nuncupatio cum aliqua etiam Delegatione universitatis causarum ei tribuatur; quoniam erit quidem Vicarius Foraneus, sed cum aliqua majore praeogativa & jurisdictione, quam regulariter hujusmodi Vicarius comperat. Quia hoc ipso ita restrictus ad civitatem duntaxat non faciet idem Consistorium cum Episcopo. Sbroz. *loc. cit. n. 2.* citans Glos. in *cit. Clem. 2. de rescrip. v. Foraneus.* Item Glos. in *c. 2. de consuetud. in 6. v. Officialis.* Innoc. in *c. Romana, de off. ordini. in 6. Paris. conf. 89. num. 10 in 4.* Rot. *decis. 371. in nov.* Sed habebit jurisdictionem à jurisdictione Episcopali divisam, eamque delegatam, non absumilem jurisdictioni Vicariorum ruralium. Laym. Pirh. *locis cit.* consequenter jam esse non poterit Delegatus seu Judex Apostolicus (nisi forte aliunde habeat dignitatem, vel sit Canonicus Cathedralis,

Pirh. *loc. cit.*) Garc. Pirh. *locis cit.* neque expedire literas Apostolicas dispensationum, similisve directas Officiali seu Vicario v. g. Monasteriensi; utpote quae verba intelliguntur tantum de Officiali Principali & Generali. Garc. *loc. cit.* contra Flores de Mena. Haec ipsa tamen declarat Sbroz. *cit. q. 29. à n. 7.* ut procedant, dum Vicarius constitutus esset limitate & expresse tantum pro civitate: si verò simpliciter constitutus esset (intellige pro civitate, absque expressa illa positiva limitatione & particula exclusiva tantum. Hanc enim mentem fuisse Sbrozii, patet ex rationibus, quibus suam declarationem probat) censendum tunc esse constitutum quoque in reliqua Diocesi, & per consequens dicendum esse Generalem; eò quòd cui commissa cura civitatis, dicatur commissa cura districtus. Pro quo postremo citat *l. secunda. §. Cum urbem. ff. de off. Praef. urbis.* Abb. & Felin. in *c. Rodolphus, de rescrip. n. 8.* & specialiter, quòd concessa alicui civitati, intelligatur etiam concessa Diocesi. Pro quo citat Alexand. *in addit. ad Barthol. in cit. l. 2. n. 3.* Benedic. de Vald. *in addit. ad Felin. cit. c. Rodolphus. n. 8. tit. 13. &c.* Et sic Vicarium Papae positum simpliciter in aliqua urbe dici quoque positum in ejus territorio, ait Sbroz. *n. 15.* firmari à Pavin. *de potest. capit. sed. vac. p. 2. princip. n. 16.* ac denique *n. 16.* tutius nihilominus esse ait, in litteris commissionis Vicariatus exprimere etiam (ut communiter solet) Diocesim. Pro quo citat Rebuff. *in pr. tit. forma Vicariatus Archiepiscopi,* quia forma talis commissionis Vicariatus attendenda, ut Cardin. in *Clem. 1. de off. Vicar. n. 17. & 18.* Et merito hanc cautionem addit Sbroz. cum dicta ab eo difficilius habere locum videantur, dum Diocesis ampla est, & praeter urbem sedis Episcopalis plures alias civitates & oppida continet: facilius verò, dum Diocesis praeter dictam urbem exiguum districtum & territorium continet. Certius videtur illud, quòd tradit idem Sbroz. *l. 1. q. 30.* quòd constitutus in & pro Diocesi Vicarius censetur etiam constitutus pro dicta urbe Episcopali; quia concessa Diocesi, censetur etiam concessa urbs illa, & appellatione Diocesis veniat etiam urbs illa. Pro quo multos citat Authores, Deinde ad eundem Vicariatium generalem requirit, ut praefert ejus descriptio, ut omnes causae, quae ad forum Ecclesiasticum, etiam externum pertinent, ipsi commissae sint, licet nil obster, quò minus certum aliquod causarum genus alteri committi possit. Pirh. *cit. num. 27.* uti & quòd plura sibi reservare possit Episcopus. Alius verò Vicarius Episcopi est minus principalis, & Priori seu Generali subordinatus pro certo districtu Diocesis; vel etiam qui Consistorio Episcopali praest in certis tantum causis v. g. matrimonialibus. Qui esse nequit Delegatus Apostolicus, nisi aliunde, ut dictum, dignitatem habeat. Pirh. *locis citatis* citans Laym. *de jurisdiction. ordinar. conclus. 92.*

2. Respondeo secundo: Vicarius Generalis Episcopi alius est simpliciter Generalis, cui tam in spiritualibus quam temporalibus administratio commissa est. Alius Generalis secundum quid, nempe vel in spiritualibus tantum, vel temporalibus tantum. Pirh. *loc. cit.* Vicarius in spiritualibus tantum simpliciter Vicarius, vel etiam cum addito Vicarius in spiritualibus Generalis vocari solet, ut patet ex Trident. *sess. 13. c. 1. 2. 3. 4.* & ex Brevibus Apostolicis, cum aliqua committuntur Episcopis seu eorum Vicariis, vicarii in spiritualibus appellantur Generales, dicendo v. g. *Venerabili Episcopo Monasteriensi, seu dilecto Filio ejus Vicario in spiritualibus*

Generali. Garc. p. 5. c. 8. n. 122. & 123. citans Marchesan. de commissis. p. 2. c. 6. de commiss. appellat. n. 38. Sauch. de matrim. l. 3. d. 29. num. 11. Paris. de resign. l. 8. q. 7. num. 187. Pirh. loc. cit. Sbroz. l. 1. q. 25. num. 4. contra plures, quos citat ibidem n. 1. Et sic commissi Vicario seu Officiali simpliciter poterunt per Vicarium in spiritualibus generalem expediri, licet non sit Vicarius in temporalibus. Garc. l. c. num. 24. Vicarius verò in temporalibus tantum appellatur Oeconomus Pirh. l. c. & non solet appellari Vicarius generalis. Pirh. ibidem. Sbroz. loc. cit. q. 26. num. 1. citans Rebuff. in pr. benef. tit. de Vicar. Episc. & in form. Vicar. Archiepisc. num. 16. Melill. de precedent. Vicar. c. 1. num. 5. Sed neq; Vicarius hic in temporalibus tantum esse potest delegatus Apostolicus, nisi forte aliunde (ut dictum aliquoties) obtineat dignitatem. Pirh. l. c. Neq; his obstant, quæ subjungit Sbroz. cit. q. 26. n. 2. quòd cum Generalitas Episcopalis jurisdictionis spiritualia & temporalia comprehendat, Vicarius in una specie tantum constitutus non erit generalis, cum aliam speciem non comprehendat; inde sequitur quidem, quòd neuter vicariorum, quorum unus tantum est in spiritualibus, alter tantum in temporalibus Vicarius, dici possit simpliciter & sine addito generalis, nihil tamen vetat, ut ipse Sbroz. declarat num. 3. & 4. quominus uterque sit generalis restrictim ad propriam suam jurisdictionem; cum duæ dentur in jurisdictione Episcopali generalitates, una respiciens & comprehendens omnia temporalia, alia comprehendens omnia spiritualia. Quòd minus autem Vicarius constitutus ad omnia temporalia tantum dicatur simpliciter Vicarius, aut Vicarius generalis, aut cum addito Vicarius generalis in temporalibus, sicut dictum de Vicario in spiritualibus tantum, nil obstat, nisi usus & praxis, quæ in uno sic obtinet, non in alio. Quamvis & hanc rationem det Pirh. loc. cit. quòd spiritualia sunt digniora temporalibus.

Questio 9. Appellatione Vicarii, & Vicario simpliciter constituto quis Vicarius veniat?

Respondeo ad primum: Appellatione Vicarii venit generalis. Sbroz. l. 1. q. 48. num. 6. citans Felin. & Decium, & hanc addens rationem, quòd Vicarius regulariter omnia possit, quæ Episcopus; Vicarius autem specialis non possit hæc omnia, adeoque non venit nomine Vicarii simpliciter prolo.

2. Respond. ad secundum: Constituto uno Vicario simpliciter, hoc est, absque expressione spiritualitatis & temporalitatis (taliter enim constituti dicuntur Vicarii constituti simpliciter. Sbroz. l. 1. q. 9.) censetur constitutus Vicarius generalis in spiritualibus. Sbroz. l. 1. q. 27. num. 1. citans Diaz. in pract. crimin. canon. c. 3. num. 3. Federic. de Senis q. 302. num. 4. vers. ex verbis. Probatque hoc ipsum à simili, nempe quòd mandatum jurisdictionis sit simile mandato procurationis, juxta L. & quia. ff. de jurisdic. omni. judic. & Abb. cons. 87. n. 2. in 1. Innoc. in c. suscitata. de restitution. in integ. quos citat. At, ubi mentio fit de procuratore, intelligatur de illo, cui universa negotia mandata sunt. Pro quo citat L. adiles. §. procuratoris. ff. de adil. edict. Bald. in l. fin. c. de adil. act. & c. petito. de procurat. ubi cononistæ. Adeoque per consequens, quando Vicarius erit simpliciter constitutus, dicetur constitutus generalis in spiritualibus, tanquam illi universa negotia spiritualia censeantur mandata, ea ratione, quia spiritualia digniora sunt temporalibus, & digniora censeantur

P. Lauren. Vicarius Episc.

in dubio demandata juxta Gl. in Clem. 2. v. principal. de rescript. & in c. quoniam. Abb. v. substitutum. de offic. delegat. contrarium his sentiente Azor. Inst. mor. p. 2. l. 3. c. 46. q. 1. §. dicitur in spiritualibus. Ubi: quòd si concederetur alicui facultas administrandi simpliciter, vel si generalis simpliciter Vicarius crearetur, & non exprimeretur in spiritualibus & temporalibus, respondeo non esse Vicarium generalem; quia exprimi debet in spiritualibus & temporalibus. Eadem ferè habet loc. cit. c. 43. q. 7. Verum facile ad hoc respondetur, ad summum non fore generalem simpliciter & sine addito.

Questio 10. Vicarius in particulari oppido constitutus independens à generali constituto in civitate & diocesi. an & ipse sit generalis, & dicatur generalis, saltem respectu illius loci, pro quo constitutus?

Respondeo negativè: Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 3. citans Campanil. divers. jur. can. rubric. rubric. II. c. 23. num. 150. qui volunt potius censendum foraneum, & proinde ab eo ad instar foranei dari appellationem ad Episcopum; quòd secus dicendum, si esset Vicarius generalis; ab eo enim non ad Episcopum, sed ad Metropolitanum daretur appellatio. Sequitur ex dictis à nobis supra, ubi ad Vicarium generalem requisivimus, ut commissi ei administratio quòd ad omnia loca diocesis, seu quòd ad totam diocesim.

Questio 11. Vicarius foraneus quis proprie sit, & nun sit proprie Vicarius Episcopi?

1. Respondeo ad primum: Vicarius foraneus (quem etiam pedaneum vocat Gonz. ad Reg. 8. Cancell. gl. 5. §. 3. num. 9. vel etiam ruralem vocant alii apud Sbroz. l. 1. q. 20. num. 2.) est, qui ab Episcopo in certa diocesis parte, vel ad certos actus deputatur. Sbroz. l. 1. q. 13. num. 1. citans Covarr. qq. pract. c. 4. num. 8. Gl. in Clem. 2. de rescript. v. foraneo. & ibi Anchar. Cardin. & c. Proinde dicitur foraneus, vel quia extra fores seu civitatem, in qua Episcopus residet, constituitur; vel potius, quia forum & iudicium non generale, sed speciale tenet, v. g. constitutus pro oppido vel oppidis aliquot. Castropal. tr. 13. d. 2. p. 30. n. 1.

2. Respondeo ad secundum: multum in hoc videtur esse questionis de nomine, num talis Vicarius dicendus proprie & in rigore Vicarius Episcopi. Affirmant id ipsum apud Sbroz. Gl. in Clem. 2. de rescript. v. foraneos. dicens hujusmodi Officialem gerere vices Episcopi in illa parte diocesis, in qua constitutus, ergo est Vicarius à vice quam gerit. Item Abb. in c. causam. il. primo. num. 7. Felin. num. 8. de off. delegat. Bertach. de Episc. p. 8. l. 4. tit. de Vicar. Ep. num. 17. Sylv. in sum. v. Vicar. & alii apud Sbroz. loc. cit. qui etiam hos Vicarios appellant generales, quando sunt ab Episcopis delegati ad universitatem causarum certi loci. Contrarium tenent Bartol. in l. 1. ff. quis & à quo. Marant. de ordin. judic. p. 4. dist. 5. num. 8. Alex. consil. 12. num. 2. in 6. Covar. pract. qq. c. 4. num. 8. plures alii apud Sbroz. loc. cit. num. 3. illis consentientem.

A 3

Secun-